

РОЗДІЛ 1

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

УДК 32:355.45:316.77

DOI <https://doi.org/10.32782/2786-9385/2025-5-1>

НАЦІОНАЛЬНА СТІЙКІСТЬ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: КОГНІТИВНИЙ ВИМІР, БРЕНДУВАННЯ ТА ОБОРОННИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Вовк Світлана Олександрівна,

доктор політичних наук, професор

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ORCID ID: 0000-0001-6818-4107

Бадер Антон Васильович,

доктор політичних наук, професор

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ORCID ID: 0000-0002-3670-5753

Новосколькова Людмила Олександрівна,

кандидат політичних наук, доцент

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ORCID ID: 0000-0003-1082-7979

Здійснено комплексний аналіз феномена національної стійкості в умовах гібридних загроз, зокрема в контексті російсько-української війни. У центрі дослідження перебуває триопорна концепція національної стійкості: когнітивний вимір, стратегічне брендування держави та оборонний потенціал у його розширеному трактуванні. Підкреслено, що сучасні загрози мають багатовимірний характер й охоплюють військову, інформаційну, політичну, економічну та культурну сфери, що зумовлює потребу в інтегрованому підході до зміцнення національної стійкості.

Когнітивний вимір стійкості розглянуто як здатність суспільства протистояти інформаційно-психологічним атакам завдяки розвитку критичного мислення, медіаграмотності, рефлексивного осмислення інформаційних потоків і формування смислової автономії. Проаналізовано український досвід у сфері підвищення когнітивної стійкості. Висвітлено роль стратегічного брендування як засобу конструювання спільної смислової рамки та консолідації суспільства навколо цінностей свободи, гідності та демократичного розвитку. Проаналізовано кампанію Ukraine NOW як приклад успішної інтеграції зовнішнього іміджу та внутрішньої когнітивної мобілізації, що поєднала автентичні наративи української ідентичності з міжнародною комунікацією. Відзначено важливість таких чинників, як автентичність бренду, багаторівнева комунікація з різними аудиторіями та інклюзивність процесу формування національного образу.

Третім важливим аспектом дослідження є розширене розуміння оборонного потенціалу. Показано, що в умовах гібридної війни оборонний потенціал охоплює не лише військові можливості, а й інформаційну безпеку, морально-психологічну стійкість населення, збереження безперервності функціонування критичних систем. Наголошено, що когнітивна мобілізація громадян через розвиток критичного мислення, укорінення національної ідентичності та солідаризацію навколо демократичних цінностей є одним із чинників посилення оборонного потенціалу держави.

Зроблено висновок, що лише інтегрований підхід, який синергує когнітивний вимір, стратегічне брендування та розширене трактування оборонного потенціалу, забезпечує Україні можливість протистояти гібридним загрозам, зміцнювати політичну суб'єктність і формувати фундамент для сталого демократичного розвитку. Особливий акцент зроблено на тому, що успішна національна стійкість неможлива без участі громадянського суспільства, підтрим-

ки незалежних медіа, гнучкої державної політики у сфері комунікацій та системної роботи з формування навичок критичного осмислення реальності серед широких верств населення. Український досвід війни і протидії гібридним загрозам демонструє важливість поєднання когнітивної резистентності, символічної політики брендування та розвитку всебічного оборонного потенціалу як передумов для виживання і розвитку держави в новому безпековому середовищі.

Ключові слова: національна стійкість, національна безпека, російсько-українська війна, когнітивна стійкість, національний бренд, імідж держави, оборонний потенціал.

Vovk S. O., Bader A. V., Novoskoltseva L. O. National resilience under hybrid threats: cognitive dimension, branding, and defense potential

A comprehensive analysis of the phenomenon of national resilience under hybrid threats has been carried out, particularly in the context of the Russo-Ukrainian war. The study focuses on the three-pillar concept of national resilience: the cognitive dimension, strategic state branding, and an expanded understanding of defense potential. It is emphasized that modern threats are multidimensional and include military, informational, political, economic, and cultural spheres, which determines the need for an integrated approach to strengthening national resilience.

The cognitive dimension of resilience is considered as the ability of society to resist information and psychological attacks by developing critical thinking, media literacy, reflexive understanding of information flows, and creating semantic autonomy. Ukrainian experience in strengthening cognitive resilience has been analyzed. The role of strategic branding as a tool for constructing a common semantic framework and consolidating society around the values of freedom, dignity, and democratic development has been highlighted. The campaign «Ukraine NOW» is analyzed as an example of successful integration of external image-building and internal cognitive mobilization, combining authentic narratives of Ukrainian identity with international communication. The importance of such factors as brand authenticity, multi-level communication with different audiences, and inclusiveness of the national image creation process is underlined.

The third important aspect of the research is the expanded understanding of defense potential. It is shown that under hybrid war conditions, defense potential includes not only military capabilities but also information security, moral and psychological resilience of the population, and maintaining the continuous functioning of critical infrastructure. It is emphasized that cognitive mobilization of citizens – through the development of critical thinking, rooting national identity, and consolidating around democratic values – is one of the key factors in strengthening the state's defense potential.

It is concluded that only an integrated approach, which synergizes the cognitive dimension, strategic branding, and the expanded concept of defense potential, enables Ukraine to resist hybrid threats, strengthen political subjectivity, and build a foundation for sustainable democratic development. Special attention is drawn to the fact that successful national resilience is impossible without the participation of civil society, support for independent media, flexible state communication policy, and systematic efforts to develop critical thinking skills among the general population. The Ukrainian experience of war and resistance to hybrid threats shows the importance of combining cognitive resilience, symbolic branding policies, and the development of comprehensive defense potential as key conditions for the survival and development of the state in the new security environment.

Key words: national resilience, national security, Russo-Ukrainian war, cognitive resilience, national brand, state image, defense potential.

Актуальність дослідження. У сучасному глобалізованому світі питання забезпечення національної стійкості за умов зростання гібридних загроз, які поєднують військові, економічні, інформаційні, політичні та психологічні інструменти впливу, стає актуальним. Російсько-українська війна продемонструвала, що традиційні форми оборони стають недостатніми без належної уваги до когнітивного виміру безпеки, підтримки стійкої національної ідентичності

та ефективною інформаційною протидією. Підрив довіри до державних інституцій, маніпуляція громадською думкою, спотворення історичної пам'яті та розмиття смислових орієнтирів населення стають невід'ємною частиною стратегії гібридної агресії.

Через вищезазначене стає необхідним комплексне осмислення взаємозв'язку когнітивної стійкості громадян, стратегічного національного бренду та оборонного потенціалу як інтегрованої системи

забезпечення національної безпеки. Особливої уваги потребує аналіз ролі національного бренду у формуванні як внутрішньої когнітивної резистентності суспільства, так і позитивного міжнародного іміджу держави, що безпосередньо впливає на зміцнення політичної суб'єктності, залучення міжнародної підтримки та підвищення оборонної спроможності.

Актуальність дослідження також зумовлена необхідністю оновлення стратегічних підходів до забезпечення національної стійкості, що має враховувати не лише здатність протистояти загрозам, а й працювати на їх випередження, забезпечувати швидке відновлення після кризових ситуацій та зміцнювати фундамент сталого розвитку. Ураховуючи нагальну потребу в упровадженні в Україні концепцій національної резильєнтності, що передбачає інтеграцію безпекових, політичних, економічних і соціокультурних заходів, теоретичне осмислення когнітивного виміру, брендування та оборонного потенціалу набуває не лише наукової, а й практичної значущості.

Мета статі – обґрунтувати і проаналізувати феномен національної стійкості як багатовимірний конструкт в умовах гібридних загроз з акцентом на когнітивний вимір, стратегічне брендування держави та розширене розуміння оборонного потенціалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Одним із ключових напрямів сучасних наукових розробок є теоретичне осмислення поняття національної стійкості (О. Резнікова, С. Пирожков, Н. Хамітов, Г. Зеленько, С. Дембіцький). У цьому контексті відбувається пошук концептуальних рамок для розуміння національної стійкості як інтегративного феномена, що об'єднує політичні, безпекові, економічні, соціальні та культурні виміри протидії сучасним загрозам. Науковці акцентують увагу на співвідношенні категорій «національна безпека», «резильєнтність» та «національна стійкість», прагнучи розширити традиційні уявлення про захист державності в умовах гібридної агресії. Осо-

блива увага приділяється переходу від суто оборонних підходів до системної концепції стійкості, що включає адаптивність, готовність до самовідновлення та превентивну стратегію реагування.

Другим вагомим напрямом є дослідження когнітивного виміру безпеки, який в умовах гібридних конфліктів набуває виняткового значення (Г. Тараненко, Т. Кобець, Є. Криволап, Н. Зубар, І. Рущенко). Наукові пошуки зосереджуються на аналізі механізмів когнітивного впливу, вивченні технологій інформаційних операцій, а також розробленні методів формування у громадян навичок критичного мислення, медіаграмотності та інформаційної резистентності. Особлива увага приділяється вивченню способів підвищення рефлексивної здатності суспільства до розпізнавання маніпуляцій, фальсифікацій і спотворення наративів.

Третій напрям пов'язаний із формуванням та розвитком національного бренду в системі безпеки (Є. Блінова, А. Ковач, К. Коновалова, З. Люльчак, Т. Назарчук, Т. Мандрига, Т. Нагорняк). Сучасні наукові дослідження розглядають брендування держави не лише як інструмент підвищення міжнародної впізнаваності, а й як важливий механізм когнітивної мобілізації громадян і зміцнення національної ідентичності. Формування позитивного образу держави через систему автентичних наративів, символів і комунікаційних стратегій розглядається як необхідна умова протидії гібридним загрозам, спрямованим на руйнування морально-психологічної стійкості населення. Важливу роль у цьому процесі відіграє створення узгодженого і реалістичного іміджу держави, який поєднує прагнення до свободи, демократії та розвитку з відображенням реальної політичної, культурної і соціальної динаміки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Національна стійкість розглядається як «...комплекс цілеспрямованих дій, методів та механізмів взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, інститутів грома-

дянського суспільства, які гарантують збереження безпеки і безперервності функціонування основних сфер життєдіяльності суспільства і держави до, під час і після настання кризової ситуації» [1]; «...здатність національних систем та інститутів протистояти загрозам, адаптуватися до їхньої дії та швидких змін безпекового середовища, безперервно функціонувати до і під час кризи, а також швидко відновлюватися після кризи до бажаної рівноваги (на попередньому або на новому рівні)» [2]; «...стратегія її існування, коли вона здатна зберігати збалансованість розвитку та успішно відповідати на зовнішні і внутрішні виклики, протистояти загрозам і кризам, більше того, зусиллями політичної та інтелектуальної еліти вчасно передбачати й ефективно реагувати на них заради гідної самореалізації та гуманістичного розвитку людини, які забезпечує держава в балансі з громадянським суспільством» [3, с. 19].

Російсько-українська війна проілюструвала, що дезінформаційні кампанії, інформаційні маніпуляції, атаки на історичну пам'ять і культурні коди стають важливою частиною стратегії агресора. У добу гібридних війн атаки спрямовані не так на фізичне знищення інфраструктури, як на руйнування колективної свідомості, У таких умовах здатність громадян відрізняти факти від пропаганди, усвідомлювати логічні помилки, розпізнавати маніпулятивні техніки набула критичного значення.

Відповідно до цього, в Україні отримала практичне втілення низка масштабних проєктів, спрямованих на формування навичок критичного мислення та медіаграмотності громадян. Зокрема, такі ініціативи, як StopFake, VoxCheck, а також освітня програма «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність», стали важливими прикладами системної роботи з підвищення когнітивної резистентності суспільства. Головною метою проєктів стало формування навичок аналізу інформації, розпізнавання маніпуляцій, фактчекінгу та рефлексивного мислення серед широких верств населення, зокрема серед учнівської

та студентської молоді. Стратегічним завданням проєктів стало сформувати не лише здатність громадян протидіяти ворожим інформаційно-психологічним впливам, а й здатність адаптуватися до змін безпекового середовища, оперативно реагувати на асиметричні загрози та відновлювати стійкість після кризових ситуацій.

У цьому разі йдеться про когнітивний вимір національної стійкості як комплекс цілеспрямованих дій, механізмів і методів взаємодії органів державної влади, інститутів громадянського суспільства та інших соціальних акторів, спрямованих на забезпечення безпеки й безперервності функціонування основних сфер життєдіяльності суспільства та держави через формування здатності протистояти когнітивним загрозам, адаптуватися до змін безпекового середовища, зберігати цілісність і відновлюватися після кризових ситуацій. Він охопив зусилля щодо зміцнення критичного мислення, медіаграмотності, інформаційної резистентності громадян і передбачав випередження інформаційно-психологічних викликів завдяки рефлексивному аналізу загроз, стратегічному передбаченню та ефективному комунікаційному реагуванню з боку держави і суспільства в єдності.

У цьому контексті когнітивна стійкість постає не лише як інструмент протидії деструктивним впливам, а й як активний ресурс формування внутрішньої сили держави, здатної до стратегічного розвитку і самостійного визначення свого місця у світовій системі. Саме завдяки укоріненню когнітивної стійкості стає можливим забезпечення сталого розвитку, збереження політичної суб'єктності та зміцнення конкурентоспроможності держави у глобальному інформаційному середовищі.

У процесі укорінення когнітивної стійкості особливого значення набуває формування спільної смислової рамки, яка забезпечує єдність національної ідентичності та стійкість суспільної свідомості. Таку функцію виконує стратегічне брендування держави, що водночас зміцнює внутрішню солідарність і поси-

лює міжнародний імідж країни в глобальному інформаційному середовищі.

За С. Анхольтом «брендинг країни – це систематичний процес узгодження дій, поведінки, інвестицій, інновацій та комунікацій країни задля реалізації стратегії національної безпеки та конкурентної ідентичності... Загальний імідж країни не створюється за допомогою меседжів. Його створює поведінка. І це дуже спеціалізована форма публічної демократії, яка базується на політиці, проєктах, поведінці лідерів країни зі сфер політики, бізнесу, культури і громадського життя. Аби з'явився відчутний ефект, треба більше часу, ніж на звичайну рекламну кампанію. З іншого боку, формування іміджу країни не завжди вимагає вкладання великої суми грошей...» [4].

Національний бренд у сучасних умовах виконує стратегічну функцію не лише у сфері міжнародної комунікації, а й у забезпеченні внутрішньої когнітивної стійкості. Через систему наративів, символів, образів національний бренд формує рамку сприйняття держави як усередині країни, так і за її межами. Він впливає на рівень довіри до державних інституцій, підтримує солідарність громадян та зміцнює морально-психологічну готовність до спротиву.

Формування позитивного національного іміджу в умовах війни набуває особливої ваги. Україна стала першим прикладом країни, що в умовах агресії здійснила офіційну кампанію національного брендування – Ukraine NOW. Центральною ідеєю останньої є «...те, що наша країна – прогресивна та відкрита держава, за розвитком якої надзвичайно цікаво спостерігати тут і зараз... У рамках національного бренду Ukraine NOW було розроблено й експортний бренд України Trade with Ukraine, а також створено сайт Ukraine.ua та відповідні інформаційні сторінки в соціальних мережах, спрямовані на популяризацію країни серед користувачів світової павутини...» [5]. Ця комунікаційна платформа поєднала меседжі про відкритість, сучасність, прагнення до свободи і демократії з репрезента-

цією сили, стійкості та гідності українського народу.

Таким чином, стратегічне брендування постає не лише як засіб зовнішньої репрезентації, а й як важливий інструмент зміцнення внутрішньої стійкості суспільства через конструювання позитивних смислів і наративів. Відповідно, визначення ключових аспектів формування національного іміджу через брендування набуває особливої ваги у процесі забезпечення когнітивної резистентності та національної єдності.

Ключовими аспектами формування іміджу держави через брендування є послідовність символічних наративів, автентичність змісту, багаторівнева комунікація та залучення громадськості до процесу конструювання позитивного образу країни. Послідовність символічних наративів означає, що створені образи та меседжі мають бути узгодженими з реальними політичними діями та суспільною практикою. Так, платформа Ukraine NOW поєднала офіційні меседжі про відкритість, прогресивність і демократичні цінності з реальними зусиллями держави у сфері реформ, європейської інтеграції та протидії агресії.

Аутентичність бренду є не менш важливою передумовою ефективного формування іміджу. Національний бренд має спиратися на реальну ідентичність нації, її історичні наративи, культурні особливості та соціальні прагнення. Українське брендотворення після 2014 р. активно опирається на такі автентичні образи, як боротьба за свободу, гідність, стійкість у захисті незалежності, що знайшло відображення як у медіакампаніях, так і в культурних проєктах, зокрема у створенні сайту Ukraine.ua та міжнародних мистецьких ініціатив на кшталт «Дні України у світі».

Багаторівнева комунікація є ще одним важливим чинником ефективного брендування. Стратегії формування іміджу мають урахувувати специфіку різних аудиторій: внутрішньої (громадян України) та зовнішньої (міжнародної спільноти). У межах проєкту Ukraine NOW створено різні комунікаційні продукти для цих груп, зокрема викорис-

тання соціальних мереж для просування інформації серед української молоді та офіційні дипломатичні платформи для міжнародних партнерів.

Важливу роль у брендуванні відіграє також залучення громадськості. Створення національного бренду має базуватися на інклюзивних практиках, де громадяни не лише пасивно сприймають офіційні наративи, а й беруть участь у їх формуванні. Прикладом такої практики стали громадські ініціативи у межах «Кримської платформи», культурні фестивалі на підтримку української ідентичності, краудсорсингові кампанії для створення контенту про Україну за участю митців, активістів і незалежних журналістів.

Попри очевидний прогрес у розвитку державного брендування формування позитивного іміджу України стикається з низкою структурних і процедурних проблем, зокрема гнучкість державної системи брендування є обмеженою, що ускладнює реагування на нові виклики або можливості для посилення позитивного іміджу, а моніторинг результативності комунікаційних кампаній здійснюється фрагментарно або носить декларативний характер без глибокої аналітики змін у міжнародному сприйнятті України.

Таким чином, ефективне формування іміджу держави через брендування вимагає інтеграції автентичних наративів, узгодження символічних і практичних дій, багаторівневої комунікації та активного залучення громадян до процесу конструювання позитивного образу національної ідентичності.

Поряд із когнітивними та символічними аспектами важливим елементом національної стійкості залишається оборонний потенціал держави. Однак в умовах гібридної війни його розуміння еволюціонує – від суто військової спроможності до комплексного феномена, що включає інформаційну безпеку, морально-психологічну стійкість суспільства та здатність держави забезпечувати безперервність функціонування ключових систем навіть в умовах кризи.

Традиційно оборонний потенціал визначається через військові можли-

вості держави: чисельність збройних сил, технічне оснащення, логістичні можливості, бойову підготовку. «Оборонний потенціал держави – це сукупність можливостей держави для забезпечення її оборонної безпеки, складник її воєнного потенціалу» [6, с. 137].

Розширення змісту оборонного потенціалу у сучасних умовах передбачає інтеграцію когнітивних і символічних ресурсів до традиційних складників безпеки. У цьому контексті когнітивна стійкість та стратегічне брендування виступають важливими чинниками зміцнення здатності держави забезпечувати ефективний спротив комплексним загрозам, мобілізуючи внутрішні ресурси громадянської свідомості та солідарності. «Багато українців зайняли активну політичну позицію в умовах агресії. Багато українців де-факто діють як воїни когнітивного фронту, що допомагає їм просувати український наратив на платформах соціальних мереж. Здатність України виграти цей наратив має значні наслідки, принаймні для трьох важливих соціальних груп: її власних громадян та їхнього бойового духу, зовнішніх країн, які можуть надати фінансову та дипломатичну підтримку, та людей у росії, які підтримують Україну» [7, с. 377].

Серед основних аспектів посилення оборонного потенціалу через когнітивну мобілізацію можна виділити кілька ключових елементів, кожен з яких відіграє важливу роль у забезпеченні стійкості держави перед обличчям гібридних загроз.

Передусім, вагоме значення має морально-психологічна готовність громадян до спротиву. В умовах воєнної агресії підтримка високого рівня моральної стійкості серед населення стає критично важливою для забезпечення тривалого національного спротиву. Прикладом цього є активна участь українців у волонтерських рухах, територіальній обороні, інформаційних кампаніях на підтримку держави. Соціальні ініціативи, такі як об'єднання волонтерських мереж, мобілізація громадян на підтримку Збройних сил України,

демонструють високий рівень мотивації та психологічної готовності захищати національні інтереси.

Наступним важливим аспектом є інформаційна стійкість проти зовнішніх маніпуляцій. У добу інформаційних війн здатність громадян критично оцінювати інформаційні потоки, розпізнавати дезінформацію та пропаганду набуває стратегічного значення. Ініціативи на кшталт StopFake та VoxCheck стали інституціональними прикладами розбудови інформаційної стійкості в українському суспільстві, забезпечуючи систематичний аналіз інформаційних операцій ворога й поширення перевіреної інформації.

Третім аспектом виступає формування національної ідентичності як чинника захисту. Національна ідентичність, заснована на спільних цінностях, історичній пам'яті та культурних кодах, виконує функцію своєрідного щита проти спроб інформаційної ерозії суспільної свідомості. Після 2014 р. в Україні значно посилюється інтерес до власної історії, культури, символіки, що знайшло вираження у зростанні популярності української мови, підтримці національної культури, а також у створенні потужних історичних наративів, таких як ушанування Революції гідності та опір російській агресії. «...процеси національного самоусвідомлення та ідентифікація з Батьківщиною для багатьох українців значно пришвидшилися. Це призвело до кардинальних змін у площині національної та громадянської ідентичності, які є чи не головним чинником самоорганізації індивідів, об'єднаних належністю до однієї держави як сукупності «ми», що поділяють єдину систему смислів, переконань, уявлень про свою державу, свою країну, своє майбутнє, себе як члена єдиної спільноти, і «вони» – ті, що напали на нас і прагнуть знищити не лише нашу державу, а й саму згадку про Україну» [8, с. 86].

Нарешті, важливу роль відіграє солідаризація суспільства навколо цінностей свободи і демократії. Саме спільне прагнення до збереження демократичного устрою, верховенства права, громадянських свобод виступає консолідуючим чинником у боротьбі з гібридними загрозами. Прикладом такої солідаризації є реакція українського суспільства на вторгнення 24 лютого 2022 р., коли як цивільні, так і військові масово постали на захист держави, що є свідченням того, що цінності свободи і демократії стали не лише декларативними ідеалами, а й реальними орієнтирами суспільної поведінки.

Таким чином, когнітивна мобілізація громадян через розвиток морально-психологічної готовності, інформаційної стійкості, зміцнення національної ідентичності та солідаризацію навколо демократичних цінностей істотно розширює значення оборонний потенціал держави, що дає змогу не лише протидіяти актуальним викликам гібридної агресії, а й формувати довготривалий фундамент для стійкого розвитку та збереження політичної суб'єктності України в глобальній системі.

Висновки. Національна стійкість постає як багатовимірний феномен, що інтегрує когнітивні, символічні та оборонні ресурси держави і суспільства. В умовах гібридних загроз особливого значення набуває когнітивний вимір, пов'язаний із розвитком критичного мислення громадян і формуванням захищеного інформаційного простору. Стратегічне брендування держави стає важливим засобом мобілізації внутрішніх ресурсів і конструювання позитивного міжнародного іміджу. Оборонний потенціал, своєю чергою, повинен включати не лише військові можливості, а й готовність суспільства до спротиву на всіх рівнях. Лише синергія цих елементів забезпечить Україні можливість зберегти свою суб'єктність.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Концепція забезпечення національної системи стійкості, затверджена Указом Президента України від 27 вересня 2021 р. № 479/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4792021-40181>

2. Резнікова О. Розбудова національної стійкості: концептуальні підходи, передові світові практики. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-11/roa_presentation_niss_v01.pdf
3. Національна стійкість України: стратегія відповіді на виклики та випередження гібридних загроз: національна доповідь / ред. кол. С.І. Пирожков та ін. Київ, 2022. 552 с.
4. Інтерв'ю з України. Саймон Анхольт, автор концепції національного брендингу: Зеленському потрібно зайнятися іміджем заради існування України. URL: <https://rozmova.wordpress.com/2020/02/13/saimon-ankholt/>
5. Ковач А., Ковальова К. Національний бренд України: крізь призму сприйняття держави за кордоном. URL: <https://adastra.org.ua/blog/nacionalnij-brend-ukrayini-kriz-prizmu-spriynyattya-derzhavi-za-kordonom>
6. Пасічно В. Обороноздатність держави: теоретичні основи системного дослідження. *Політичний менеджмент*. 2008. № 2. С. 135–144. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/pasichko_oboronozdtnist.pdf
7. Тараненко Г. Когнітивна безпека як вимір російсько-української війни. *Політологічний вісник*. 2024. № 92. С. 371–373. DOI: 10.17721/2415-88IX.2024.92.371-382.
8. Поліщук Ю. Національна та громадянська ідентичності в Україні в умовах російсько-української війни: константи та зміни. *Політичні дослідження*. 2024. № 2(8). С. 73–93. <https://doi.org/10.53317/2786-4774-2024-2-4>

REFERENCES:

1. Kontseptsiiia zabezpechennia natsionalnoi systemy stiikosti, zatverdzhena Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 27 veresnia 2021 roku № 479/2021 [The concept of ensuring the national resilience system, approved by the Decree of the President of Ukraine of September 27, 2021, No. 479/2021]. (2021). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/4792021-40181> [in Ukrainian].
2. Reznikova, O. (2019). Rozbudova natsionalnoi stiikosti: kontseptualni pidkhody, peredovi svitovi praktyky [Development of national resilience: conceptual approaches and advanced world practices]. Retrieved from https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-11/roa_presentation_niss_v01.pdf [in Ukrainian].
3. Pyrozhkov, S.I., Maiboroda, O.M., Khamitov, N.V., Holovakha, Ye.I., Dembitskyi, S.S., Smolii, V.A., Skrypniuk, O.V., & Stoetskyi, S.V. (Eds.). (2022). Natsionalna stiikist Ukrainy: stratehiia vidpovidy na vyklyky ta vyperedzhennia hibrydnukh zahroz [National resilience of Ukraine: a strategy of responding to challenges and anticipating hybrid threats]. Kyiv: Institute of Political and Ethnonational Studies named after I.F. Kuras of NAS of Ukraine [in Ukrainian].
4. Anholt, S. (2022). Saimon Ankholt, avtor kontseptsii natsionalnoho brendynhu: Zelenskomu potribno zainiatsysia imidzhem zarady isnuvannia Ukrainy [Simon Anholt, the author of the concept of national branding: Zelensky needs to engage in the country's image for Ukraine's survival]. Retrieved from <https://rozmova.wordpress.com/2020/02/13/saimon-ankholt/> [in Ukrainian].
5. Kovach, A., & Kovaliova, K. (2022). Natsionalnyi brend Ukrainy: kriz pryzmu spryiniattia derzhavy za kordonom [The national brand of Ukraine through the prism of the state's perception abroad]. Retrieved from <https://adastra.org.ua/blog/nacionalnij-brend-ukrayini-kriz-prizmu-spriynyattya-derzhavi-za-kordonom> [in Ukrainian].
6. Pasichko, V. (2008). Oboronozdtnist derzhavy: teoretychni osnovy systemnoho doslidzhennia [State defense capability: theoretical foundations of systemic research]. *Politychnyi menedzhment – Political Management*, 2, 135–144. Retrieved from https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/pasichko_oboronozdtnist.pdf [in Ukrainian].
7. Taranenko, H. (2024). Kohnityvna bezpeka yak vymir rosiisko-ukrainskoi viiny [Cognitive security as a dimension of the Russian-Ukrainian war]. *Politolohichniy visnyk – Political Studies Bulletin*, 92, 371–382. <https://doi.org/10.17721/2415-88IX.2024.92.371-382> [in Ukrainian].
8. Polishchuk, Yu. (2024). Natsionalna ta hromadianska identychnosti v Ukraini v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny: konstanty ta zminy [National and civic identities in Ukraine under the conditions of the Russian-Ukrainian war: constants and changes]. *Politychni doslidzhennia – Political Research*, 2(8), 73–93. <https://doi.org/10.53317/2786-4774-2024-2-4> [in Ukrainian].